

یادداشت

کارگاه پیشگیری از خشونت و ماجرای قتل ستایش

نوشین کشاورز نیا پژوهشگر و فعال اجتماعی

● «دخترچه‌ای خردسال، مهاجر و اهل افغانستان روده و پس از آزار و اذیت احتمالا جنسی با ضربات جاقو به قتل رسیده است. متهم به قتل، پسر نوجوان همسایه است که سعی کرده جنازه را با اسید از بین ببرد. این جنایت هولناک در خیرآباد ورامین اتفاق افتاده است». نام محل وقوع جرم، یادآور تجربه شخصی‌ام از برگزاری کارگاه‌های پیشگیری از خشونت جنسیتی در این منطقه است. با همکاری یک دوست و مساعدت تعدادی از فعالان پاکدشت، کارگاه‌هایی در ایسن منطقه برگزار کردیم. مخاطبان ما در یکی از این کارگاه‌ها، پسران نوجوانی بودند که تجربه‌ای منحصربه‌فرد و جالب برایمان رقم زدند و با خواندن خبر قتل دختر هفت‌ساله به دست پسر ۱۷ساله، ساکن محله‌ای نزدیک، تجربه و بحث‌های آن کارگاه برایمان ملموس‌تر شده است. نکته تأسفاتر این بود که تقریبا تمامی شرکت‌کنندگان کارگاه ما نوجوانانی بودند خشونت‌دیده با اذهانی پر از کلیشه‌های جنسیتی، از جمله اینکه اگر دختری مورد آزار و خشونت جنسی قرار بگیرد، حتما خودش مقصر است. به یاد دارم یکی از این بچه‌ها صادقانه و با معصومیتی مثال‌زدنی گفت وقتی من کتک می‌خورم، چرا نباید دیگران را کتک بزنم؟ دیگرانی هم بودند که از تفاوت شرایط کانون اصلاح و تربیت و زندان بزرگ‌سالان می‌پرسیدند. همگی نرخ دیه را می‌دانستند و معتقد بودند در برخی از دعو‌ها باید کتک بخوری و دیه بگیری نه اینکه کتک بزنی! اینها نشان‌های واضحی از رواج خشونت در خانواده، فامیل و محیط زندگی است؛ وگرنه یک بچه ۱۶ساله چرا باید نرخ دیه را با این دقت بداند. نوجوان این خبر هم که حالا برخی به او لقب قاتل شیطان‌صفت داده‌اند، احتمالا عنصری از چرخه تکراریذیر و معیوب «خشونت می‌بینم و خشونت می‌کنم» است. واقعیت این است که تاکنون هیچ تحقیقی و آزمایش معتبری با این مضمون که زن‌های افراد خشونت‌طلب و مجرم متفاوت از زن‌های من و شماست، منتشر نشده است. رفتارهای خشونت‌آمیز یادگرفتنی هستند و خشونت پدیده‌ای است عام که در همه طبقات، نژادها و ملیت‌ها رواج دارد؛ هرچند ممکن است گستردگی با نوع آن متفاوت باشد. رسانه‌ها، جزئیات دیگری از این ماجرا هم منتشر کرده‌اند: از نحوه دستگیری قاتل تا مراسم خاکسپاری و ترحیم کودک، وضعیت پیگیری پرونده و گمانه‌زنی‌هایی درباره تبار و موقعیت خانوادگی قاتل و ... در شبکه‌های مجازی هم بحث‌های زیادی در مورد این واقعه در گرفته است و ظاهرا ملیت قاتل و مقتول بیش از همه موردتأکید است. اما فارغ از بحث ملیت قاتل و مقتول و ظالم و مظلوم و این سؤال تکراری که اگر جای آنها با هم عوض می‌شد چه می‌شد، به‌عنوان یک پژوهشگر و فعال اجتماعی فکر می‌کنم این خبر ناگوار جنبه‌های تکان‌دهنده‌تری هم دارد که باید به آن توجه کرد. نخست سن و بعد جنسیت قاتل و مقتول. کودکی، کودک دیگری را به قتل رسانده است. جنبه دیگر ماجرا، تلاش برای پاک‌کردن آثار جرم است. پسر نوجوان سعی داشته با ریختن اسید جسد دختر را از بین ببرد. یاد صحنه‌ای از سریال «بریکینگ بد» می‌افتم که در آن قاتل تلاش می‌کند جسد را با ریختن اسید در حمام متلاشی کند، از قضا او هم ناموفق است. نمی‌دانم شاید نوجوان قاتل هم این سکانس را دیده است. جنبه تامل‌برانگیزتر ماجرا، محل وقوع جنایت است. منطقه‌ای در اطراف ورامین. با یک جست‌وجوی ساده اینترنتی یا اتکا بر حافظه، نمونه‌های دیگری از این دست جنایت در این منطقه به خاطرمان می‌آید. البته اینها خشونت‌هایی است که به حد فاش‌شدن رسیده، فحایعی که به هرذلیل ارزش رسانه‌ای دارند و جلب‌توجه عموم را دارد، وگرنه با اطمینان می‌توان گفت آمار و شیوع مواردی از خشونت‌های خانگی و عمومی بیش از این است. واقعیت مهم این است که خشونت‌ورزان در تمامی روابط‌شان متوسل به رفتارهای خشونت‌آمیز نمی‌شوند. موقعیت‌های بالادستی و پایین‌دست ناشی از روابط قدرت در گروی برخورداری از عوامل مختلفی مثل جنسیت، اعتبار اجتماعی، ثروت، سن، دانش و... است. مسلما در حاشیه‌ای شهر مدت‌هاست به صدا درآمده است. یکی از راه‌های کنترل خشونت، روی‌آوردن به برنامه‌های آموزشی مشارکت‌محور، گسترده و منسجم است. بدیهی است که این آموزش‌ها را باید از سنین پایین شروع کرد. گروه‌های مختلف از جمله مردان و پسران هم باید جایگاه ویژه‌ای در این آموزش‌ها داشته باشند. به نظر می‌رسد آموزش‌وپرورش به دلیل دسترسی به گروه‌های سنی مختلف کودکان و نوجوانان، وظیفه سنگینی در این زمینه برعهده دارد اما متأسفانه تاکنون کار چندانی در این زمینه انجام نشده است. در این میان انتظار می‌رود فعالان مدنی و کسانی که دغدغه تغییر و بهبود روابط اجتماعی را دارند، با توان و نیرویی مضاعف و بیش از گذشته قدم در این مسیر سخت بگذارند و فراموش نکنند که در تحلیل خشونت‌های اجتماعی‌منحصر به جامعه، باید نگاهی فراتر از جهت‌گیری‌های احساسی زودگذر داشته باشند.

جاروهای رفتگران شهر پلاستیکی شده و برخی از آنها از کارکردن با جاروهای جدید به دلیل مشکلاتی که دارند، راضی نیستند. اولین‌بار گلایه‌ها دراین‌باره را در قسمت نظرات پای تعدادی از عکس‌های صفحه اینستاگرام شهردار تهران دیدم؛ مطالبی که چند نفر مختلف با لحن‌هایی متفاوت چندین بار تکرار کرده بودند. همین کامنت‌ها بهانه‌ای برای پیگیری جزئی‌تر این موضوع شد. برای این کار با چند رفتگر در سطح شهر و همچنین معاون خدمات شهری شهردار تهران گفت‌وگو کردیم. حاصل کار گزارشی است که درادامه می‌خوانید.

شاید دیوار رفتگران کوتاه‌ترین دیوار این شهر باشد، هرچقدر حقوق بگیرند و هر شرایط کاری داشته باشند، صدایی از آنها نمی‌شنویم. مگر زمانی که زباله‌هایمان روی زمین بماند و یادمان بیفتد آنها چه نقشی دارند. پیمانکاران شهری هر شرایطی را برای کارگران شهری بگذارند، آنها قبول می‌کنند چون با محتاج همین حقوق هستند، یا اتباع خارجی غیرمجازند یا فکر می‌کنند آسمان پیمانکاران شهرداری همیشه و هر جا یک‌رنگ است و هر جا بروند، این شرایط برقرار است.

شاید تابه‌حال به این موضوع فکر نکرده باشید که جاری‌ورفتگران هم برای خودش بازار بسیار فعال و بزرگی دارد. از آنجایی که امورات روزمره شهرداری‌ها، اولویت‌های اصلی آنهاست و جاروشدن خیابان‌ها و کوچه‌ها بدون توقف باید ادامه داشته باشد، پس دو عامل رفتگر و جاری‌ورفتگری اهمیت زیادی دارند و نباید در مورد این دو عامل اختلال پیش بیاید. با این تفاسیر، شهرداری‌ها در سراسر کشور از جمله تهران از چند ماه قبل در حجم بسیار بالا جاری‌ور نیاز بخش خدماتی خود را از فروشندگان خریداری می‌کنند. شهرداری‌ها نیاز خود را از برخی از تولیدکنندگان و فروشندگان این جاروها تأمین می‌کنند؛ تولیدکنندگان و فروشندگانی که عده‌ای از آنها حتی محصولاتشان را به کشورهای همسایه مانند عراق و افغانستان یا حتی چین صادر می‌کنند.

دراین‌باره با یکی از فروشندگان جاروهای رفتگران گفت‌وگو کردیم. او دراین‌باره گفت: «کود و آب و میزان خشک‌شدن الیاف در کیفیت جaro نقش مهمی دارد، همین‌طور اندازه و ارتفاع جaro، جاروهای ما یک مترو نیم کمتر نمی‌شود و رنگشان قرمز و حسابی

ادامه ماجرای قطع درختان دروس و حسابرسی شهرداری در شورا

شرق: روز گذشته دوست‌وپنجاه‌ودومین جلسه رسمی چهارمین دوره شورای اسلامی شهر تهران برگزار شد. در این جلسه تا به حضور نمایندگان شورای شهر تهران برگزار شد، بررسی تخریب باغ دروس در صحن علنی شورای شهر به پله آخر رسید و رئیس کمیته محیط زیست شورا و معاون شهردار تهران، گزارش خود از بازدید این باغ را تشریح کردند. محمد حقانی با اشاره به بازدید اخیر خود از باغ دروس به همراه عبداللهی، معاون خدمات شهری شهردار تهران اظهار کرد: هفته گذشته از باغ پنج‌هزارمتری در بلوار شهردار کوچه بارمحمدی بازدید کردیم. شهرداری منطقه به این پلاک پروانه ساخت‌وساز داده و هم‌اکنون عملیات در مرحله خاک‌برداری قرار دارد. وی افزود: این پلاک در سال ۸۲ در کمسیون ماده ۷ به عنوان باغ شناخته شده و ۱۴۴ اصله درخت غیرثمر داشت. درسال ۸۴ مالک درخواست تجدیدنظر کرد، اما بازمه این پلاک با عنوان باغ شناخته شد. رئیس کمیته محیط زیست شورای شهر تهران با بیان اینکه درحال‌حاضر این باغ پنج‌هزارمتری ۴۷ اصله درخت نسبت به شناسنامه اصلی خود کم دارد، گفت: شب عید درختی در این باغ قطع نشده، اما از درختان آن نسبت به سال ۸۷ کاسته شده است. وی در ادامه به باغ هزارو۲۰۰متری همجوار این پلاک اشاره کرد و گفت: بنده از این باغ نیز بازدید کردم؛ متأسفانه همه درخت‌های وسط این باغ از بین رفته است و چهار اصله درخت، طبق مجوز صادر شده در آن جابه‌جا شده است. حقانی با بیان اینکه طبق قانون حفظ و گسترش فضای سبز، وظیفه نگهداشت باغ برعهده مالک است، اما اگر مالک در حفظ آن کوتاهی کند، شهرداری موظف به ورود به آن است، افزود: تفاوت نظر بنده و عبداللهی، معاون شهردار تهران در این بود که ۴۷ اصله درخت در این باغ قطع شده، اما این امر در شب عید اتفاق نیفتاده است. همچنین مجتبی عبداللهی، معاون خدمات شهری شهردار تهران نیز در ادامه اظهارات حقانی با بیان اینکه در ارتباط با باغ پنج‌هزارمتری به این نتیجه و نظر مشترک رسیدیم که درختی در شب عید قطع نشده است، گفت: در سال ۸۲ این زمین، رای باغ گرفته، اما در سال‌های گذشته یک‌سری از درختان آن کم شده است. باغ هزارو۲۰۰ متری همجوار این پلاک نیز طبق طرح تفصیلی دارای کاربری M بوده که اجرا آن را نمی‌دائم. معاون خدمات شهری شهردار تهران خاطرنشان کرد: در سال ۹۰ به این باغ هزارو۲۰۰متری رای غریباغ ارائه می‌شود و مالک درخواست کسب پروانه ساخت‌وساز می‌کند، اما هنگام گودبرداری تعدادی از درختانی که در نزدیکی دیوار گودبرداری وجود داشته، سقوط می‌کنند، ولی توسط مالک در قسمت دیگری از باغ کاشته می‌شود. در این جلسه

جامعه

جاروی رفتگران پلاستیکی شد

رفتگران می‌گویند جاروهای پلاستیکی سنگین است و به دلیل خیس نماندن گردوخاک را خوب جمع نمی‌کند

معصومه امغری

بهار ۱۳۹۵

دلایل این رضایت‌ناداشتن است. از همه مهم‌تر اینکه این جاروهای پلاستیکی سنگین‌تر از جاروهای چوبی هستند.

مجتبی عبداللهی، معاون خدمات شهری شهردار تهران، که درباره این جاروها اطلاعات زیادی ندارد، به «شرق» می‌گوید: استفاده از این جاروها انتخاب خود پیمانکاران بوده است و ما دیگر در جاری‌وری دست کارگران شهری دخالتی نداریم و خودشان باید پاسخ‌گو باشند.

وی با اشاره به پیگیری‌ای که دراین‌باره داشته، گفت: وقتی با پیمانکاران صحبت کردم، گفتند مدتی این جاروهای عادی و بوته‌ای گران شده بود و پیدا نمی‌شد یا به‌سختی و با قیمت بالا پیدا می‌شد و پیمانکاران قبلا خریده‌اند و هنوز هم فروش دارند اما به فروش ما صدمه نزده و هنوز هم جاری‌وری را ترجیح می‌دهند. این جاروها سنگین هستند و خوب تمیز نمی‌کنند و رفتگران راضی نیستند. علاوه بر این، قیمتشان هم گران‌تر است و صرف نمی‌کند.

قیمت هر جاری‌وری پلاستیکی ۲۰ هزارتومان است و اگر کسی تعداد زیاد بخواهد، ۱۹ تا هزار تومان هم

پایین می‌آیم. در ادامه این ماجرا با چند رفتگر هم که صحبت کردم، آنها از این موضوع رضایت نداشتند و می‌گفتند نمی‌دانیم چرا جاروها تغییر کرده چون جاروهای قبلی خوب و سبک بود و همه از آن راضی بودند. طبق گفته این رفتگران، خوب خیس‌نشدن جaro و به تبع آن، جمع‌شدن کافی گردوخاک و شن، یکی از

قسمت‌ها در شهرداری از همان جاروهای چوبی استفاده می‌کنند و این دیگر انتخاب خود پیمانکار است و ما دخالتی نداریم. برای ما مهم این است که محیط شهری جaro شود و وارد این‌س مقولات که جaro پلاستیکی است یا چوبی، نمی‌شویم. وی می‌گوید تاکنون کارگران درباره این جاروها اعتراضی نداشته‌اند و همه راضی هستند.

حسین جعفری، مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران با اعلام اینکه درحال‌حاضر ۱۶ هزار نیروی خدماتی در حوزه رفت‌وروب و نظافت شهر و جمع‌آوری زباله و انتقال آن فعال هستند، گفت: ۸۰ درصد از این تعداد به‌عنوان نیروی رفت‌وروب در سطح شهر فعال هستند.

وی با تأیید موضوع استفاده تعدادی از پیمانکاران خدماتی شهرداری تهران از جاروهای پلاستیکی، گفت: این موضوع انتخاب پیمانکار است و ما دخالتی در آن نداریم و تا زمانی که استفاده از این جاروها مشکلی را برای رفتگران ایجاد نکند، ورود نخواهیم داشت.

جعفری گفت: مسئله کیفیت این جاروها از نظر فیزیک رفتگران، رضایت آنها از کیفیت جاروها در کار و در نهایت سازگاری این جاروها با محیط‌زیست و شرایط محیطی شهر تهران در حال ارزیابی است. این ارزیابی در میان رفتگران و پیمانکاران آنها صورت می‌گیرد و نتایج آن تا دو ماه آینده مشخص می‌شود. وی با بیان اینکه شرایط کاری رفتگران برای ما مهم است و به دلیل چنین تغییراتی، بی‌توجهی نمی‌کنیم، در پاسخ به این سؤال که آیا رفتگران اعتراضی در این رابطه داشته‌اند یا نه و آیا امکان چنین اعتراضی هست، گفت: تاکنون اعتراضی نبوده و پیگیری ما هم از منظر کیفیت کار صورت گرفته است اما ممکن است به گفته شما اعتراضی هم بوده و به ما منتقل نشده که قطعا در این ارزیابی محیطی رفتگران می‌توانند نظرات خود را اعلام کنند.

اگر بنا را بر این بگذاریم که در این تغییر از جاری‌وی گاهی به جاری‌وری پلاستیکی سودی برای گروهی نهفته نبوده و این‌س فقط یک تغییر صرف بوده، اما دراین‌میان طبق اظهارنظرها، کار و شرایط برای رفتگران سخت‌تر شده است و این مسئله در کنار دیگر شرایط غیراستاندارد کارشان، یک اشکال دیگر را اضافه کرده است.

خبر

ربیعی: آسیب‌های اجتماعی ماهیتی نوین یافته‌اند

● شرق: وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی ضمن بیان آنکه ماهیت آسیب‌های اجتماعی تغییر کرده‌اند، اظهار کرد: نیاز است با تغییر ماهیت آسیب‌ها، ماهیت مداخلات نیز به‌منظور کاهش و رفع آسیب‌های اجتماعی تغییر کنند، زیرا مداخلات سنتی نمی‌توانند پاسخگوی ماهیت نوین آسیب‌های اجتماعی باشند. علی ربیعی در شورای اورژانس اجتماعی کشور که در محل این وزارتخانه با حضور احمد میدری، معاون رفاه، روزبه کردوسی، مدیرکل آسیب‌های اجتماعی این وزارتخانه و جمعی از مسئولان سازمان بهزیستی کشور، آموزش‌وپرورش، قوه قضائیه و نیروی انتظامی برگزار شد، اظهار کرد: آسیب‌های اجتماعی شکل‌شان ثابت مانده، اما ماهیت آنها تغییر جدی پیدا کرده است، برای مثال دیگر نمی‌توان علت طلاق را فقط به فقر تقلیل داد و باید توجه داشت تغییرات نگرشی و مسائل مرتبط با سبک زندگی نیز بر این موضوع تأثیر گذاشته‌اند. وی ادامه داد: مثال دیگری درخصوص تغییر ماهیت آسیب‌ها، مسئله اعتیاد است به طوری که درحال‌حاضر با اعتیاد در طبقه متوسط روبه‌رو هستیم و باید با رویکردی علمی، علت‌ها و ماهیت آسیب‌های اجتماعی نوین را شناسایی کنیم. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در ادامه تأکید کرد: در بحث مداخلات اجتماعی باید دقت شود مداخلات حتما پیش از آسیب، حین آسیب و پس از آن نیز به اجرا درآیند. همچنین باید دقت کرد درخصوص هر مسئله و آسیب اجتماعی حتما باید با توجه به ماهیت و نوع آن مداخله کرد و هیچ‌گاه نمی‌توان مداخلات یکسانی را برای تمامی آسیب‌ها به اجرا درآورد بلکه برای هر آسیب نیازمند مداخلات متفاوت و مشخصی هستیم. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در ادامه عنوان کرد: باید از ظرفیت اجتماعی نیروها و فعالان مدنی از جمله بازنشستگان، سمن‌ها و NGOها برای کاهش و کنترل آسیب در کشور استفاده کنیم. وی تصریح کرد: باید از ظرفیت نهادهایی مانند مساجد برای کنترل و کاهش آسیب‌ها استفاده کنیم تا بدین‌ترتیب بتوانیم نهادهای مدرن و ساختارهای اجرایی را در سطوح محله و مراکزی مانند مدرسه و مساجد وارد کرده و مداخلات مؤثرتری داشته باشیم.

۲۵ سال آرزوی هزاران کودک را برآورده کردید

۲۵ سال، دلگرم به حضور شما هر روز صادقانه تلاش کردیم تا کودکان محک دوباره سلامت شوند، دختران کیسوانشان را دوباره ببافند، پسران بازبگوشی کنند و هزاران مادر و پدر با امید و سربلند زندگی کنند. ۲۵ سال هر روز از صمیم قلب آرزو کردیم همه کودکان محک صد ساله شوند. همراه ما باشید تا تحقق آرزوهای بیشتری را جشن بگیریم.

ربع قرن حمایت نیکوکارانه شما را قدر داریم.

☎ ۰۲۱-۲۳۵۴۰۰ ✉ ۰۲۳۵۴۰۰x۷۲

شماره حساب بانک پارسیان: ۰۴۴۴۴۹-۸۱-۱۲۰۳۰۵
شماره کارت: ۰۵۹۰-۰۰۹۹۵۱۱-۹۹۱۰۳۷۶

از اینکه به ما کمک می‌کنید، سپاسگزاریم.

موسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان

mahak-charity.org